

5

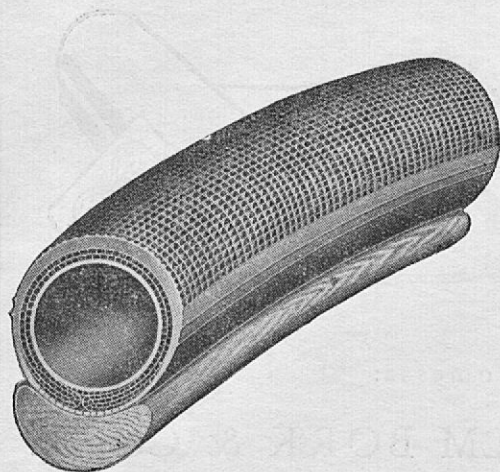
NOKIA KILPAILU

200 km maantiepyöräilyssä 24. 7. -38
klo. 8 aamupäivällä.

REITILLÄ: Helsinki – Porvoo – Monninkylä – Mäntsälä –
Oitti – Hausjärvi – Hikiä – Hyrylä – Helsinki

Lähtö Eläintarhan urheilukentän luota

Järjestää: P Y Ö R Ä - T O V E R I T r.y. Helsinki

*Sekä autokilpai-
lijat että*

Euroopan
huomattavimmat
pyöräilymestarit

käyttävät

Englebert

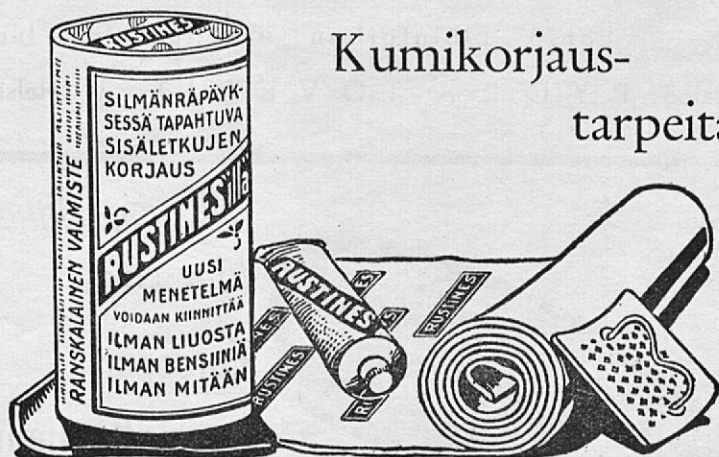
renkaita

Polkupyöräilijät!

Käyttäkää aina

»RUSTINES»

Kumikorjaus-
tarpeita

Tukkumyynti Suomessa:

OY. VILHELM BORK & Co AB.
HELSINKI

Kaisaniemenk. 6 A

Puhelin 33 276

*Saatavana kaikista hyvinlaitetuista
RAUTA- ja URHEILULIIKKEISTÄ*

Pyörä-Toverien

järjestämä PT:n Nokia-kilpailu suoritetaan tänä vuonna 5:n kerran 200 km:n maantiepyöräilyssä.

Tämä yksi vuoden huomattavimpia suurpyöräilykilpailuja maantiejossa on aikaansaatua vuosittain Suomen Gummitehdas Oy Nokian suosiollisella avustuksella.

Tänä vuonna kilpaillaan kilpailussa toisen kerran Suomen Gummitehdas Oy:n lahjoittamasta n. s. »NOKIA»-kiertopalkinnosta, jonka palkinnon saa haltuunsa vuodeksi kerrallaan se seura, jonka kolmen parhaan edustajan yhteenlaskettu aika on paras. Palkinto on voitettava kolmasti saadakseen sen omakseen. Viime vuonna voitti sen I. K. 32:n joukkue, ajalla 19.32,35.

Kilpailun aikaisemmat voittajat:

A-luokka

V. 1934 Raul Hellberg	Porvoon Akilles	5.46.37,0	(Matka oli 180 km.)
» 1935 Taisto Alhonen	Pyörä-Toverit	5.55.56	» » 190 »
» 1936 Toivi Kokkola	Helsingin Pyöräilyseura	6.27.01	» » 200 »
» 1937 Leo Rüster	Pyörä-Kotkat	6.08.15	» » 200 »

B-luokka

V. 1934 Pauli Lindholm	Hämeenlinnan Tarmo	6.11.35	
» 1935 Väinö Laihi	Lemin Eskot	6.05.00,1	
» 1936 Leo Rüster	Pyörä-Kotkat	6.24.28,5	
» 1937 Valter Koivisto	CK-36	6.31.15	

Kilpailuohjeet ja määräykset:

1) Nokia-kilpailun lähtö tapahtuu Eläintarhan urheilukentän edustalta yksitellen 2 min. väliajoin. Kilpailijan lähtömyöhästymistä ei lueta ajasta pois. Ensimmäinen mies n:o 1 lähtee klo 8.02.

2) Kilpailijat saavat numeronsa ja lähimmät ohjeet sihteeriltä 1/2 tuntia ennen lähtöä lähtöpaikalta. Numero on kiinnitettävä selän alaosaan.

3) Kilpailun keskeyttänyt kilpailija on velvollinen poistamaan numeronsa näkyvistä.

4) Maaliin saavuttuaan kilpailija luovuttaa numeronsa heti sihteerille. Kilpailijoilla on tilaisuus peseytyä heti kilpailun päätyttyä lämpimässä suihkussa Eläintarhan kentän pukusuojassa, jonne on myös jätettävä vaatteet ja muut varusteensa.

5) Kilpailija ei saa ottaa vastaan ulkopuolista apua rengas- tai pyörärikon sattuessa. Rengasrikon sattuessa ei saa ottaa valmiiksi monteeratua pyörää, vaan on rengas vaihdettava. Koko pyörän saa vaihtaa vain siinä tapauksessa, ettei kilpailija kykene sitä ominuvoin korjaamaan.

6) Mahdolliset protestit on (rikkomusten todistajat myös) esittämällä tehtävä heti (viim. 1/2 tuntia) kilpailujen jälkeen kilpailujen li tuomarille. Myöhemmin tehtyjä protesteja ei oteta huomioon.

7) »Raakki-auto» seuraa kilpailijoita Mäntsälästä lähtien kilpailu-

reitin loppuun saakka; sitä ennen keskeyttänyt kilpailija saa tulla järjestäjään laskuun linja-autolla Eläintarhaan.

8) **Kilpailureitti:** A- ja B-sarja: Lähtö Eläintarhan urheilukentän edustalta ajaen suoraan Helsinginkatua—Sturenkatua—Hämeentietä—Viikin kartanon kohdalta kääntyen uutta Porvoon tietä Porvooseen, Porvoon sillan korvassa kääntyen vasemmalle Mäntsälään (90 km.; ruokailuasema) —Sällinkää — Oitti — Hausjärvi kk. — Hikiä—Erkkylä—Hyvinkää (135 km.; ruokailuasema)—Nukari—Hyrylä— (170 km.; virvokasema) —Tuomarila—Käpylä—Mäkelänkatua—Elimäenkatua—Sturenkatua—Helsinginkatua—Eläintarhan urheilukentän edustalle.

C-sarja: Eläintarhan urheilukenttä—Helsinginkatu—Sturenkatu—Hämeentie—Viikin latokartano—Porvoon uutta tietä takaisin lähtökohtaan.

9) Palkintojen jako tapahtuu heti kilpailujen jälkeen.

10) Kilpailujen yhteydessä kilpaillaan Suomen Gummitehdas Oy:n lahjoittamasta kiertopalkinnosta n. s. »NOKIA POKAALISTA», 3 miehisin seurajoukkuein ja on pokaali voitettava kolmasti peräkkäin tai neljästi kaikkiaan saadakseen sen omakseen.

11) Mikäli kilpailija ei ole tilaisuudessa noutamaan palkintoaan, saa hän periä sen myöhemmin os. S. Herlevi, Kalevankatu 50 A 8.

OUTO NÄKY

Helsingin kaduilla nähtiin eilen polkupyörällä ajava asiapoika, joka ajoi kaikin puolin nuhteettomasti ja sääntöjen mukaisesti. Jopa pitäen molemmilla käsillään kiinni ohjaustangosta.

Tämä harvinainen ilmiö herätti yleistä ihmettelyä ja oudoksumista. Poika oli sattunut nukahtamaan pyöränsä selkään, joten hän ajoi unisaan.

Olli (U. S. 6/7 —38.)

Helsingin Polkupyöräpaja

Helsinki Esplanaadikatu 35

Puhelin 26 919

Täydellinen polku-
pyöräliike, korjaamo

Tomitus pikainen.

HINNAT KOHTUULLISET

*Urheilijat, retkeilijät ja
matkailijat.*

Parhaat palkinto-, lahja-
ja matkamuistoesineet
saatte alan suurimmasta
erikoisliikkeestä.

Kotitaide Oy.

Mikonk. 8. Avoinna 1/2 9-6. Puhelin 37 731.

Rautatieaseman laiturilla. Avoinna 1/2 8-23. Puhelin 31 103.

Tuomarit ja toimitsijat:

Ylituomari: J. Jura.

Ylitoimitsija; P. Mäkelin.

Kilpailusihteeri: E. Herlevi, A. Salokangas.

Kuuluttaja: P. Mäkelin.

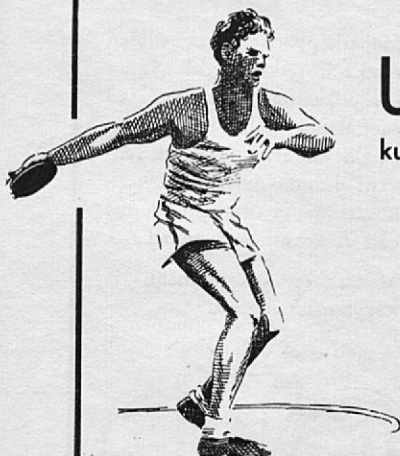
Lähtettäjä: P. Mäkelin.

Sanomalehtisihteerit: V. Paalanen, J. Jura.

Ajanottajat: P. Mäkelin, U. Kauppinen, S. Herlevi, V. Paaanen.

Maalituomarit: N. Engman, S. Palin, P. Virtanen.

Ratavalvojat: A. Sarjakivi, M. Hoffström, W. Kilpi, E. Järvinen,
A. Viljaranta, T. Hongisto, Alfons Sarjakivi.

URHEILUVÄLINEET

kuuluvat nuorisomme

vakiovarusteisiin

— Piikkikenkiä

— Jalkapallokenkiä

— Jalkapalloja

— Kenttäurheiluvälineitä

— Verryttelypukuja

— Voimistelupaitoja y. m.

— Polkupyöriä

Urheiluseuroille alennusta

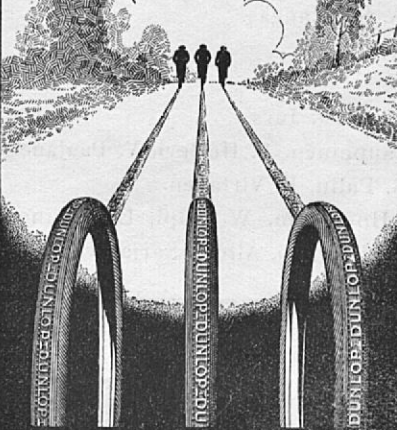
ELANTO

Urheiluosasto
Siltasaarencatu 8-10

SUOSIKAA TÄMÄN OHJELMA-

DUNLOP
johon kaikki pyöräilijät luottavat

KONE-OSAKEYHTIÖ E. GRÖNBLOM
DUNLOP OSASTO HELSINKI KÄIVOKATU 11 Puh. 3414

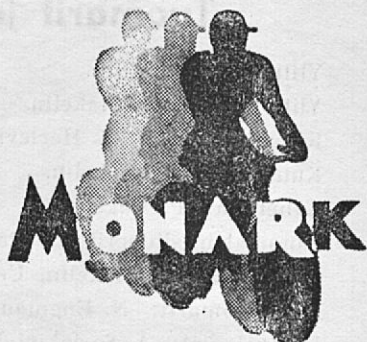
Yksityishotelli-

HÄLLBERG

Helsinki. Aleksanterink. 48. A

Vaihde: 25 951.

- Keskustassa
- Aseman lähellä
- Kohtuulliset hinnat
- Kylpyhuone
- Puhelin huoneissa

*Kevyttä on matkanteke
hyvällä pyörällä.*

Monark pyörä on ihanteellinen matka- ja retkeilypyörä. Se on ensiluokkaista alkuperäistä ruotsalaista valmistetta, jossa kaikki kiiltävät osat ovat vahvasti kromioidut, runko erikoisterästä ja emaljoimattomat osat ruostumatonta metallia.

Monark on ketterä menijä ja kevyt matkanteossa.

*Siro silmille
kevyt ialoille*

Monark pyöriä esittelevät Teille useat liikkeet kaupungeissa ja maaseudulla.

Pääedustaja Suomessa:

**POHJOISMAINEN
SÄHKÖ O.Y**

Helsinki. Viipuri.

ROINE-retkeilypyöriä ja
kestäväksi tunnettuja

GROSVENOR ja
ROTAX

maantiepyöriä suosittelemme.

Polkupyöriä ja -osia
monipuolisin varasto.

I-luokan korjauspaja.

Pikainen suoritus.

R O I N E

Annankatu 25.

on korkealuokkainen
ruotsalainen laatutuote.

Union

**on luotettava,
luistava
ja nopea**

Myy:

Urheiluliike **CORNER**

Kasarminkatu 34. Puhelin 25 623.

Maailmansaavutuksina pidetään

Archambandin 10 km. ajalla 13.29,8; A. Bindan 50 km. ajalla 1.08,35,4; A. Rousseau'n 100 km. ajalla 2.30,39,4; G. Amsteinin 200 km. ajalla 5.19,23,6 ja Oscar Eggin 1 tunnin rekordi 44,257 m. matkalla. (Archamband 45,840 m.) edeltäjällä: H. Grant 90,197 m.

"TAIVAL"

RUOKALA-KAHVILA

E. Hesperiank. 26

Puhehelin 45 531

Maukkaita annoksia
koko päivän.

Suositteltaan!

Malinin

Puusepän Liike

Annankatu 8

Puh. 26 717

HYVÄ TYÖ TAATAAN

GENIAL LUCIFER

Super Champion vaihteita
Sieber- ja Hutshinson renkaita

GENIAL- ja SWIFT
pyörien, sekä

SUPER CHAMPION
vaihteiden

pääedustaja Suomessa

P. M Ä K E L I N

Uudenmaank. 9

Helsinki

Puh. 27 834

Täydellinen polkupyöräkesäamo ja korjaamo

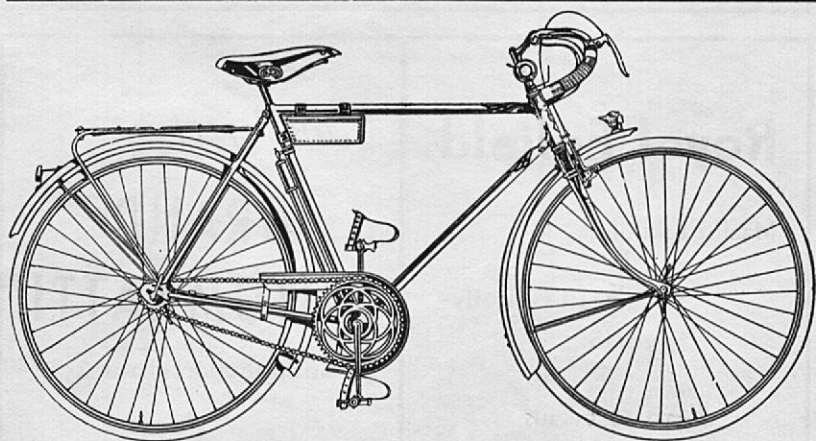
RADIOITA

SWIFT

Asiamiehiä otetaan kautta maan

OSANOTTAJAT:

Läht. N:o	Nimi ja seura	Lähtö-aika	Tuloaika	Lopull. aika	Sija järj.
A-luokka					
1	O. Rusetsky IK 32	8.02			
2	N. Riuttanen IK 32	8.04			
3	B. Ostrow IK 32	8.06			
4	E. Sirén HP	8.08			
5	G. Forsberg HP	8.10			
6	A. Aaltonen PU	8.12			
7	E. Forsberg HP	8.14			
8	A. Andersson PA	8.16			
9	T. Kokkola HP	8.18			
10	L. Rüster PK	8.20			
11	T. Lindgrén HP, ehdollisesti	8.22			

Pitkälti toista miljoonaa kpl.

on jo myyty kaikkien retkeilijäin ja kilpapyöräilijäin ihanpepyörää, joka on kautta aikojen ollut **HERMES**

Tämä jakamaton suosio johtuu siitä, että HERMES-pyörät ovat tavattoman kevytkulkuisia ja kestäviä, joten ne vielä 20 vuoden kuluttua ovat täysin käyttökelpoisia tullen siten ajanmittaan erittäin halvoiksi.

Hermeksen kaikki osat ovat mitä ensiluokkaisinta laatutyötä parhaimmista raaka-aineista. ★ Tutustukaa tähän korkealaatuiseen maailmanmerkkiin.

KORPIVAARA & HALLA OY — Helsinki - Heikink. 9

Crescent- pyörällä ja

Torpedo välityslaitteella on

voitettu kaikki arvokkaammat kilpailut tänä vuonna Suomessa!
Älkää kokeilko, vaan luottakaa voittojen kokeiluihin!

Pyöräilyväen erikoisliike:

Raul Hellberg

HELSINKI

Hallituskatu 17.
Kalevankatu 6.

PORVOO

Runeberginkatu 36.

Royal Enfield

Maailmankuuluja

**Kilpa- ja retkeily-
pyöriä**

10 v. takaus

O. Y. Packalén A. B.

Helsinki, Simonk. 6
Puhelin 21 465

Urheilijat!

GRAND AUTOMAATTI

Korkeanvuorenkatu 45

Päivällinen Smk. 6:50

SUOSITELLAAN!

OSANOTTAJAT:

Läht. No	Nimi ja seura	Lähtö aika	Tuloaika	Lopull. aika	Sija järj.
B-luokka					
12	O. Norhomaa PK	8.24			
13	U. Tilli PK	8.26			
14	Th. Sjöblom IK 32	8.28			
15	M. Vilva PU	8.30			
16	A. Visuri HT	8.32			
17	E. Helenius HP	8.34			
18	E. Vesa-aho LP	8.36			
19	A. Jalo HP	8.38			
20	K. Sivén PT	8.40			
21	L. Heiskanen PT	8.42			
22	T. Lahti HP	8.44			
23	E. Snellman LP	8.46			
24	H. Palm IK 32	8.48			
25	A. Saaristo PT	8.50			
26	A. Leino PT	8.52			
27	P. Virtanen PT	8.54			
28	O. Selomaa PT	8.56			
29	A. Stenström LP	8.58			

Belgialaisia ja Ranskalaisia

Polkupyöriä

Merkkejä sellaisia kuin

Alcyon, Automoto, van Hauwaert
y. m., jotka jokainen kilpailija tuntee.

Näillä merkeillä on viime vuosina voitettu noin 80-90 % kaikista Euroopan huomattavimmista pyöräkilpailuista, myös meidän maassamme on näillä merkeillä saavutettu useita ensi palkintoja.

Kaikkia osia varastossa kuten vaihteita y. m.

EDULLISET MAKSUEHDOT

(10 kk. maksuaika)

Päämyyjä:

Laatupyörä Oy.

Cygnauskenskatu 16 - Turuntie 8
Puhelin 44-017

OSTO- JA MYYNTILIIKE

omist. H. LEHIKAINEN
Fredrikinkatu 26.
Puhelin 37 058.

OSTAA JA MYY

Matkustajakoti

"HAMBURG"

Bulevardinkatu 6. Puhelin 37 450.

Pyöräilijöiden
tavanmukainen
majoituspaikka

YMÄR ABDRAHIM

suosittu

Kangastavarain

ostopaikka

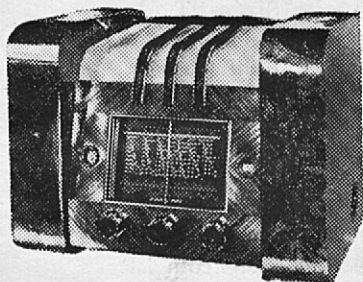
I. ROBERTINKATU 11
Puhelin 37 780 37 627

Maaseudulle lähetetään postitse.

*Ette aina ole niin
onnellisessa
asemassa*

että voisitte "paikan-
päältä" seurata kilpai-
lujen kulkua.

Varustautukaa
HELVARIN avulla
tältä varalta!

HELVAR

Pysyttää Teitä ajan ja
tilanteen tasoll kireim-
mistäkin kamppailusta!

Tiedustelkaa eh-
tojamme!

Koekuunnelkaa!

Radioliike

J. HENRIKSON

Radiokoneitten erikoisliike:
H:ki, - Keskusk. 6. - Puh. 32 903.

SIVULIIKKEET

Viipurissa, Tampereella, Porissa, Ou-
lussa, Jyväskylässä ja Kuopiossa.

OSANOTTAJAT:

C-luokka matka 100 km.

Läht. No	Nimi ja seura	Lähtö aika	Tuloaika	Lopull. aika	Sija järj.
C-luokka					
30	A. Fräntilä PT	9.00			
31	V. Saarinen PT	9.02			
32	P. O. Savolainen HP	9.04			
33	G. Nyholm IK 32	9.06			
34	P. Hintikainen PT	9.08			
35	H. Alasjärvi PT	9.10			
36	B. Pettersson IK 32	9.12			
37	Tuomikoski PT	9.14			
38	T. Vilmo PU	9.16			
39	T. Achrén PT	9.18			
40	Salmikallio PK	9.20			
41	P. Berglund IK 32	9.22			
42	O. Ojaniemi PT	9.24			
43	U. Heikkeri PT	9.26			
44	H. Appel PU	9.28			
45	A. Luontila HT	9.30			
46	B. Saloranta PT	9.32			
47	L. Lindholm IK 32	9.34			

Käykää tutustumassa
liikkeessämme. Hyvä
valikoima

**ensiluokkaisia
herrain asusteita,**

juuri Teille sopiviin
hintoihin.

**Herrainvaatehtimo
Oy. Hilde Ab.**

I. Robertink. 17-19
Erottaja 1-3

Suomen
Urheilupuku-
tehtaan

tuotteita
suositellaan!

HERMES, KUNGSÖRNEN ym.

*rata- ja
retkeilypyöriä*

myy Porvoossa

A.B. Henrik Törnroos O.Y.

Välikatu 6. - Puh. 91.

*Pyöränne
kunnostetaan
huolellisesti*

Porvoon Uusi Peltisepäntiike

L. VIITANEN

Jokikatu 42.

Puh. 1025.

**Kilpailun aikaisempi voittaja
A-luokka.**

V. 1934. Raul Hellberg.

A.B. BORGÅ JERNHANDEL

BORGÅ - TELEFON 149.

- Ortens älsta jernhandel.
- Säljer alla till branschen hörande artiklar.

LABOR

PORVOO

Osuusliike Toimela r.l.

Kaarenkylä.

myy S. O. K:n,
sekä HERMES-
polkupyöriä edullisilla
maksuehdoilla.

S. O. K:n hyväksi tunnettuja

POLKUPYÖRIÄ

myy

Osuusliike VÄINÖLÄ r.l.

Mäntsälä.

O. VILJANEN

myy

pyöriä
ja
radioita

(myös vähittäismaksulla)

M Ä N T S Ä L Ä

P Y Ö R I Ä

useita tunnettuja

merkkejä

myy

Oitin Osuusliike i.l.

OITTI

T:mi Väinö Kallion
perill.

Pyöriä

useita laatuja.

H A U S J Ä R V I

Puh. 11 & 18.

Hausjärven Osuuskauppa r.l.

myymälät:

Hikiässä,
Turkhaudalla,
Riihimellä ja
Kurussa.

AARNE PAANANEN

VÄHITTAIS JA
TUKKULIIKE

H Y V I N K Ä Ä

Polkupyörien

ja kaikenlaisten

Urheiluvälineiden

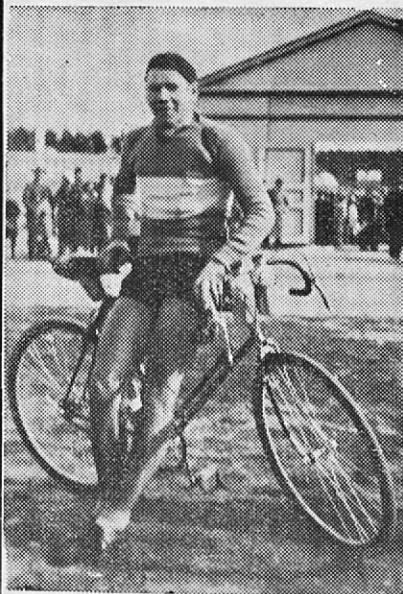
suurmyyjänä olemme voineet järjestää niiden hinnat erittäin kohtuullisiksi.

Suuri myynti ja tyytyväiset asiakkaat on päämäärämme

A H J O
H Y V I N K Ä Ä

**Kilpailun aikaisempi voittaja
A-luokka.**

V. 1935. Taisto Alhonen

Hyvät välineet paremmat tulokset

Crescent ja Esa polkupyörillä ruostesuojaus; mestarien suositus. Tutustukaa, Tiedustelkaa. Täydellinen pyörähuolto ja korjaamo. Nopea toimitus. Vanhat pyörämme vaihdamme uusiin:

Polkupyörä ja urheiluliike ESA

Hyvinkää, Puhelin 267.
Om. AUTERE & LUOMA.

**HYVINKÄÄN
RAUTA O.Y.**

PUH. 104 ja 288

Teettäkää tilaamalla

Pyöräily-,
Retkeily ja
Urheilukenkänne!

Me teemme halvalla!

"O G A"

II Linja 5. - Puh. 73 660.

POLKUPYÖRÄLIIKE

"HAKA"

Vuorik. 5. Puh. 24 539.

Suuri valikoima
polkupyöriä

Edullinen ostopaikka.

Edulliset maksuehdot.

Kasaamo ja korjaamo.

PERÄMIES
RAVINTOLAT
Urheilijoiden
suosimat!

Valokuvaustarpeita

NYBLININ MYYMÄLÄ

VAASA • HELSINKI • LAHTI • VIIPURI

Osaottavat seurat:

- IK 32 = Idrottsklubben 32, Helsinki
HP = Helsingin Pyöräilyseura
PU = Porvoon Urheilijat
PA = Porvoon Akilles
PK = Pyörä-Kotkat, Kotka
HT = Hämeenlinnan Tarmo
LP = Lahden Pyöräilijät
PT = Pyörä-Toverit, Helsinki

Kilpailun aikaisempi voittaja A-luokka

V. 1936. Toivo Kokkola.

Kahvila

VEDUTA

Bulevardi 6. - 2 kerros

Urheiljain suosima
kokoontumispaikka.
Hyvä kahvi. Radio on.

TUKKULIIKE

Silvo

HELSINKI

Kuin suuri paraati on NOKIA-renkaiden voittokulku

Tässä näemme ne pitkällisen kulutuksen ja vaativien rasitusten jälkeen. Ne ovat loistavasti kestäneet kokeen. Uskollisempaa ja luotettavampaa toveria tuskin tapaatte.

Vaatikaa Tekin Nokia-rengas niin saatte luotettavan ystävän.

NOKIA

»ENTISEEN HYVÄÄN AIKAAN»

Pyöräilymaailmanmestaruudet 1898—1920

(ilman edeltäjää)

100 mt.	9,2 sek.	1898, Houslier	— Lille, Rouen.
500 »	37 »	1898, Grogna	— Lille.
1000 »	1,14,3 »	1912, Dupré	— Buffalo.
2000 »	2,42,3 »	1907, Verlinden	— Buffalo.
3000 »	4,01 »	1906, Seigneur	— Buffalo.
4000 »	5,25,4 »	1914, Egg	— Buffalo.
5000 »	6,41,4 »	1917, Egg	— Cascine, Florens.
6000 »	8,08,4 »	1914, Egg	— Buffalo.
7000 »	9,30,2 »	1914, »	»
8000 »	10,58,2 »	1914, »	»
9000 »	12,19 »	1914, »	»
10000 »	13,40,4 »	1914, »	»
20000 »	27,18 »	1914, »	»
30000 »	40,58 »	1914, »	»
40000 »	54,38,2 »	1914, »	»
50000 »	1,13,17,8 »	1917, Egg	— Cascine.
60000 »	1,36,02,1 »	1907, Hervy	— Buffalo.
70000 »	1,52,13,1 »	1907, »	»
80000 »	2,09,27,2 »	1917, »	»
90000 »	2,27,33,2 »	1917, »	»
100000 »	2,33,04 »	1917, Egg	— Cascine.
200000 »	6,13,06,2 »	1901, Jeack	— Geneve.
300000 »	9,58,40 »	1901, »	»

5 tunnin ajot:	(171 375 mt.)	1913, Weise	— Zehlendorf.
6 »	» (217 332 »)	1916, Beloni Gastoni	— Cascine.
7 »	» (231 390 »)	1913, Weise	— Zehlendorf.
8 »	» (263 100 »)	1913, »	»
9 »	» (290 775 »)	1913, »	»
10 »	» (304 566 »)	1913, »	»

(»peesissä»)

500 mt.	34,2 sek.	1908, Demangel	— Buffalo.
1000 »	1,08,1 »	1904, Pottier	— Buffalo.
2000 »	2,24 »	1911, Sabatier	— Buffalo.
3000 »	3,37,3 »	1911, »	»
4000 »	4,47,1 »	1911, »	»
5000 »	5,28,4 »	1897, Stock	— Seine.
6000 »	7,08,4 »	1911, Sabatier	— Buffalo.
7000 »	8,21,1 »	1911, »	»
8000 »	9,37,3 »	1904, Pottier	— Buffalo.
9000 »	10,49,2 »	1904, »	»
10000 »	11,21,2 »	1897, Stock	— Seine.

2 tunnin ajot:	(94 200 mt.)	1897, Huret	— Parisi.
3 »	» (139 000 »)	1897, »	»
4 »	» (181 017 »)	1897, »	»
5 »	» (223 483 »)	1897, »	»
6 »	» (264 000 »)	1897, »	»
7 »	» (320 240 »)	1897, »	»
8 »	» (344 000 »)	1897, »	»
9 »	» (383 666 »)	1897, »	»
10 »	» (422 816 »)	1897, »	»

Suosit- telemme

- Eeva Brillantine.*
- Eeva Creme.*
- Eeva Eau de Cologne.*
- Eeva Hajuvesiä.*
- Eeva Hammastahnaa.*
- Eeva Hiustenpesujauhetta.*
- Eeva Hiusvesiä.*
- Eeva Ihojauhetta.*
- Eeva Kynsilakkaa.*
- Eeva Liljamaitovoidetta.*
- Eeva Saippuahiutaleita.*
- Eeva Saippuoita.*
- Eeva Suuvettä.*
- Eeva Tonic.*

Iho kauniiksi EEVA-voiteiden avulla!

EEVA TEHDAS O.Y.

HELSINKI, Ruskeasuo

Suomalainen trustivapaa tehdas. — Kotimainen Työ r.y:n jäsen.

POLKUPYÖRIÄ ENNEN JA NYT

V. 1790, kertovat aikakirjät, keksi ranskalainen *m.r. de Sivrac*, Pariisissa, kulkuneuvon, mikä sai nimekseen »*élétrifire*» (nopeakulkui- nen). Jonkun ajan kuluttua uusittiin nimi ja tällöin sai koje nimekseen »*vélocifire*», josta myöhemmin kehittyi nimitys »*velocipedi*». Tämä oli Pariisin keikarien lempikapine; sen omistaminen merkitsi samaa kuin nykyään loistoauton omistaminen. V. 1815 keksi vapaaherra *Karl von Dais*, Mannheimissa, samantapaisen kulkuvälineen, sillä erotuksella edellisestä, että se oli ohjattavissa. Vaunu sai nimekseen juok- sukone, paremmin tunnettu nimellä »*draissin*». Keksijä sai patentin ja suurta mainetta osakseen. Eräässä Pariisin sanomalehdessä (5. 4. 1818) oli euraavan tapainen ilmoitus: »Ensi sunnuntaina ajavat ensim- mäiset *vélocipedit* eli *draissinit* Luxenburgin puistossa tähtitornin puis- totiellä. *M:eur Garcin*, jonka luona on varasto näitä koneita, ja paroni *von Draisin* palvelija, ajavat kolmessa minuutissa, 300 toisenin (580 m.) pituisen matkan. Viimeinen ajo suoritetaan *vélocipedillä*, jolla kuljete- taan erästä neitosta aivan kuin rekiretkellä». Ajon jälkeen eivät sano- malehdet antaneet niinkään kiitettäviä lausuntoja *draissinista*. Eräs lehti kirjoittaa m. m. seuraavaa: »Tämä kone ei ole koituvaa miksiäkään to- delliseksi hyödyksi, sillä sitä voidaan käyttää vain hyvässä kunnossa pidetyillä puistokäytävillä; kapeinkin tie jo pakottaa astumaan maahan ja ottamaan koneen olalle. Kone on kyllä hyvä puutarhassa leikkiville lapsille». Siitä huolimatta pääsi se kansan suosioon ja Englannin halli- tuksen kerrotaan käyttäneen sitä postinkuljetuksessa. Seurasi englantil- laisen *Dennis Johnsonin* tekemä parannettu laitos edellisestä n. k. »*hobby horse*», (keppihevonen) jota seuraa toinen »*the pedestri- en curricule or the dandy horse*» (jalankulkiijan karrioli eli keikarin hevonen). Johnsonin keppihevosten muodot olivat sirot ja solakat, naisten »*The Ladies Hobby*» erikoisen ylevä ja kaunis katsella. Eräs *Drasin* konetta käyttänyt *M. Ficher* innos- tui rakentamaan itselleen paran- netun kojeen ja v. 1862 otti eräs *Baader* niitä valmistaakseen saaden niille samalla hyvän mene- kin. Tällä välin oli nimi muut- tunut *velocipedistä* »*bicykeli- si*» (kaksipyöräinen), huomaa eroitukseksi neli- ja kolmipyöräi- sistä. Kaikille näille »pyörille» oli yhteistä se, että ne olivat todelli- sia »säärien-» ja »koipientärisyt- täjiä», niinkuin nimi kansan suus- ta kuului. 1870-luvulla löytää pyö- rä tiensä Amerikkaan, jossa sille annetaan nimeksi »*bonesha- ker*». Eräs *J. Trefz* keksii si- joittaa polkimet takapyörään. Herra *Tremper* laati v. 1870 uuden pyörä tyyppin. Markkinoilla oli nyt neli-, kolmi-, kaksi- ja yk- sipyöräisiä polkupyöriä. Kaikki pitivät omaansa toistaan parem- pana. Mutta kun varsinaisesta polkupyörän keksijästä tulee pu- he, niin silloin mainitaan ensisi- jassa veljekset *Ernest* ja *Pierre Michaud*, sekä näiden yhteydessä

Kilpailun aikaisempi voittaja A-luokka

V. 1937. Leo Rüster

Lallement. Ensinmainittu oli tunnettu lukkoseppä Ranskassa. Hänen kunniaukseen on pystytetty muistopatsas v. 1894 ja ehkä hän on sen ansainnutkin. Korkeiden polkupyörien edeltäjänä mainitaan erään Marseillen kaupungista kotoisin olevan tehtailijan nerontuote polkupyöräalalla, n. s. »k a n g a r o». (kengura). Vielä mainittakoon m. r. Magen polkupyörä, ensimmäinen, joka oli kokonaan raudasta ja teräksestä. Pyöriä ilmaantui maailman markkinoille, yksi toistaan parempi. Omituisuutena mainittakoon, että Draisin pyörää käytettiin Englannissa postin kuljetukseen ja englantilaisen Johnsonin pyörää Ranskassa postinkuljetukseen maaseudulla.

Seuraa uusi vaihe polkupyöräalalla. *W. Reynolds* ja *A. Mays* parantelivat pyörän rakennetta. V. 1885 keksi *Humber* teräspuolat. V. 1879 keksi *Macmillan*, Dumriesshiressä, vedon takapyörään. V. 1879 patentoi *Lawson* pyöränsä, jossa satula sijaitti poikkitaangan keskellä. V. 1880 olivat korkeat polkupyörät muodossi. Näillä ajaminen kysyi suurta taitavuutta. V. 1883 nähdään uutuutena n. s. »kvadranttipolkupyörä». Täällä Suomessakin se yhteen aikaan oli suuressa suosiossa. Polkupyöriä valmistetaan tehdasmaisesti. Euroopan kuuluisimpia pyörätehtaita oli m. m. *Niederl*. Metallwaaren Fabrik *J. T. Scholte*, Amsterdamissa, jonka kolmi- ja kaksipyöräiset kulkuvälineet olivat hyvässä huudossa. Engl. *Starley*-tehdas tunnettiin maanmainiosta »The Rover»-pyörästään. *Humber & Co* (1890) muuntaa rovermallin n. s. »daimon»-malliseksi. Pyörä pyörii kohti kunniaansa. Pyöriin saatiin kumirenkaat, joille sai patentin, mutta niiden valmistus tuli kalliiksi, juttu unohdettiin, eikä T. saanut vaivoistaan penniäkään palkakseen. Kumirenkaat olivat aluksi n. k. »cushion»-renkaita. V. 1890 keksi irlantilainen eläinlääkäri *J. B. Dunlop* ilmantäytteiset, n. s. pneumaattiset kumirenkaat. *Dunlop*ilta peräisin olevalla polkupyörällä oli nimenä »Firefly» ja se oli senajan oikea »tuliterä». V. 1895 keksittiin vapaapyöränapa. Polkupyörä valtaa maailman. »Excelsior», »Coventry Rotary», »Royal Mail» ja katipodit olivat näytelleet osaansa, ja niiden tilan täyttivät *From* (»Apollo» ja »Turist»), *Rex*, *Columbia*, *Wolff*, *Rambler*, *Humber*, *Svea* y. m. Pyöriä löytyi vara valita: vesi-, leito-, keinu-, keski-, varmuus- ja tandenpolkupyöriä, polkupyöriä takapyörävetoisia, tangenttipuolituksettuna varustettuja, poljinviuilla ja ketjunvälityksellä. Suurpyöräilijät, kuten *Binda* y. m. keksivät omat mallinsa; yksi on toistaan parempi. Nyt ei ole muuta kun vara valita, merkkejä ja laatuja löytyy lukematon joukko: *Swift*, *Bury*, *Rotax*, *Royan*, *Enfield*, *Fenix*, *Créscéent*, *Hermes*, *Monark*, *Presto*, *Colonial*, *Weltrad*, *Union*, *van Hauwert*, *Genial*, *Lucifer* y. u. Mikä näistä on yhdelle hyvä saattaa olla toiselle pahasta, mutta yksi on varmaa, että useimmissa tapauksissa täytyy ajajassa itsessään olla vika.

Lopuksi: meillä olisi satava enemmän innostusta pyöräilyyn. Otta kaamme esimerkkiä muista maista, kuten esim. Italiasta, Ranskasta, Belgiasta, Saksasta ja Sveitsistä. Liittykää pyöräseuraan. Edistäkää pyöräurheilua tekemällä lahjoituksia pyöräurheilun hyväksi. Ryhtykää pyöräilemään ja terveytenne on taattu.

W.

Liittykää jäseneksi

yhteen maamme edustavimpaan pyöräilyn erikoisseuraan

PYÖRÄ-TOVERIT r. y. Helsinki

Seuran ohjelmassa on, paitsi lukuisia *pyöräilykilpailuja* ja *retkeilyjä* kesällä, talvisin: *hiihtoa*, *luistelua*, *voimistelua* sekä muuta *yhdessäoloa* jäsenilleen.

Uudet jäsenet voivat ilmoittautua os. *P. Mäkelin*, Urheiluliike, Uudenmaankatu 9, Puh. 27 834 sekä seuran muille jäsenille.

